

**СТАНДАРТ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ
ФІЛОСОФІЇ З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В
УКРАЇНІ:
остання версія**

Доповідач В. П. Лютий

Зміст

1. Вихідні положення
2. Система компетентностей
3. Нормативний зміст підготовки здобувачів (результати навчання)

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

- РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
 - Третій (освітньо-науковий) рівень
- СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
 - Доктор філософії
- ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
 - 23 Соціальна робота
- СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
 - 231 Соціальна робота
- Освітня кваліфікація
 - Доктор філософії з соціальної роботи
- Версія
 - 25.11.2018 р.

Стандарт розроблено членами підкомісії 231 Соціальна робота Науково-методичної комісії 12 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України

Склад комісії: Шандрук С.К., Кабаченко Н.В., Осетрова О.О., Агарков О.А., Байдарова О.О., Вакуленко С. М., Іванова І.Б., Кальченко Л.В., Купенко О.В., Лазоренко Б.П., Лютий В.П., Шаповалова Т.В.

Вихідні положення

Опис предметної області

- Стандарт орієнтований:
 - на підготовку до зреалізування науково-дослідної, управлінської та прикладної діяльності;
 - на здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає ...
 - глибоке переосмислення наявних та продукування нових цілісних знань,
 - а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Опис предметної області

- Об'єктами вивчення є:
 - комплексні проблеми,
 - які виникають, коли наявних знань недостатньо для вирішення конкретного завдання,
 - а спосіб, за допомогою якого можна здобути відсутні знання – невідомий

Опис предметної області

- Цілями навчання є:
 - фундаментальна та спеціальна підготовка науковців вищої кваліфікації, здатних
 - розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи за допомогою наукових досліджень
 - та здійснювати науково-дослідну, управлінську і прикладну фахову діяльність.

Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

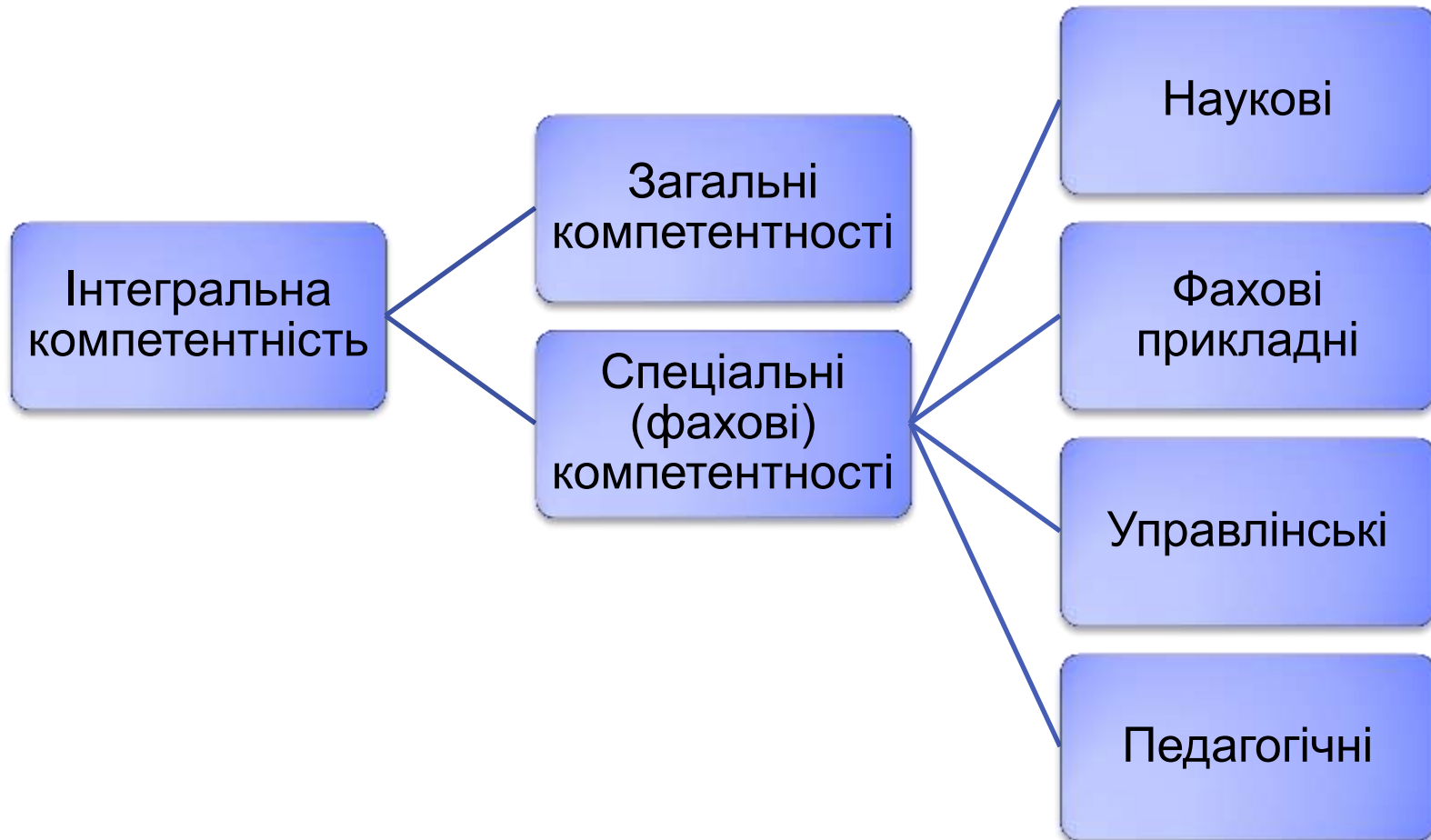
- Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми становить 30-60 кредитів ЄКТС.
- Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації і не регулюється цим стандартом.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Структура компетентностей

Інтегральна компетентність

- Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності

- Особистісні:

1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Загальні компетентності

- Освітні:

3. Здатність до опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Загальні компетентності

○ Освітні:

4. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника, зокрема:
 - усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою,
 - застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності,
 - пошуку та критичного аналізу інформації,
 - управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень,
 - реєстрації прав інтелектуальної власності.

Загальні компетентності

- Виробничі:

5. Здатність до ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

○ Наукові

- Базові компетентності науковця в галузі соціальної роботи
 1. Здатність до пошуку, самостійного відбору та обробки наукової інформації й емпіричних даних.
 2. Здатність до застосування категорійно-понятійного апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності.
 3. Здатність до використання загальнонаукових та спеціальних методів досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

○ Наукові

- Спеціальні компетентності, необхідні для проведення наукового дослідження
 4. Здатність виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків як об'єкта наукового дослідження.
 5. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

○ Наукові

- Компетентності, необхідні для проведення наукового дослідження
 6. Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері соціальної роботи.
 7. Здатність розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

○ Наукові

- Компетентності, необхідні для проведення наукового дослідження
 8. Здатність дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи.
 9. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

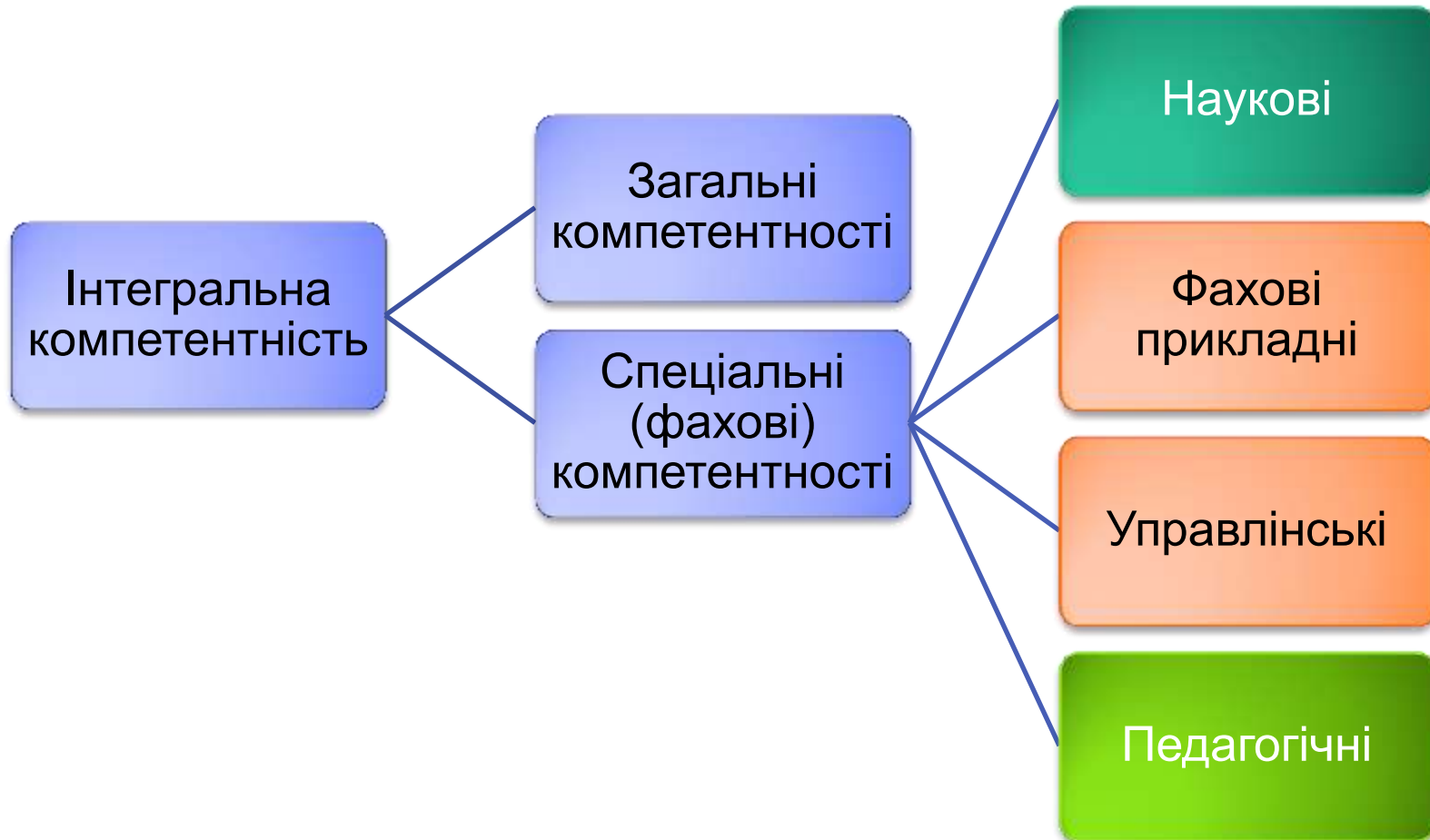

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- Фахові прикладні, управлінські
 - 9. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.
- Педагогічні
 - 10. Здатність до оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом.

Структура компетентностей

Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Інтегральна компетентність:	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Наукові компетенції	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до застосування категорійно-понятійного апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності.2. Здатність виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків як об'єкта наукового дослідження.3. Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері соціальної роботи.

Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Наукові компетенції	<p>2. Здатність планувати та здійснювати наукові комплексні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.</p>	<p>4. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи.</p> <p>5. Здатність розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>6. Здатність до використання загальнонаукових та спеціальних методів досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів.</p> <p>7. Здатність дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи.</p>

Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Наукові компетентності	<ol style="list-style-type: none">Здатність до узагальнення результатів власних наукових досліджень та їх оприлюднення у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей тощо).Здатність до оволодіння навичками самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у соціальній сфері.	<ol style="list-style-type: none">Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.Здатність до оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом.Здатність до пошуку, самостійного відбору та обробки наукової інформації й емпіричних даних.

Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Прикладні компетенції	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.2. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.4. Здатність оцінювати процес і результат виконаної роботи, розробляти та впроваджувати програми забезпечення якості соціальних послуг.5. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.6. Здатність до професійної рефлексії.	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

НАУКОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ МАГІСТРА І ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ (УЗАГАЛЬНЕННЯ)

Магістр

- досліджує конкретну проблему прикладної діяльності на основі стандартних методик;
- здійснює пошук вже існуючих знань та застосування їх стосовно проблеми, що вивчається;
- оцінює конкретні прояви прикладної проблеми та знаходить й адаптує вже існуючі способи її подолання
- здатний проводити
 - Дослідження в практиці.
 - Оцінювання практики.

Доктор філософії

- досліджує комплексну проблему за умов відсутності необхідної інформації (що безпосередньо її розкриває) та відповідних способів її розв'язання.
- Здатний проводити
 - Фундаментальні та наукові дослідження;
 - Оцінювання політик;
 - Узагальнене оцінювання практик.

Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Управлінські компетенції	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.2. Здатність до ініціювання та просування соціальних змін, спрямованих на покращення соціального добробуту.3. Здатність організувати спільну діяльність, ініціювати командування, сприяти згуртуванню та груповій мотивації, фасилітувати процеси прийняття групових рішень.4. Здатність до розроблення та управління соціальними проектами.5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій6. Здатність упроваджувати ефективний менеджмент організації у сфері соціальної роботи.	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

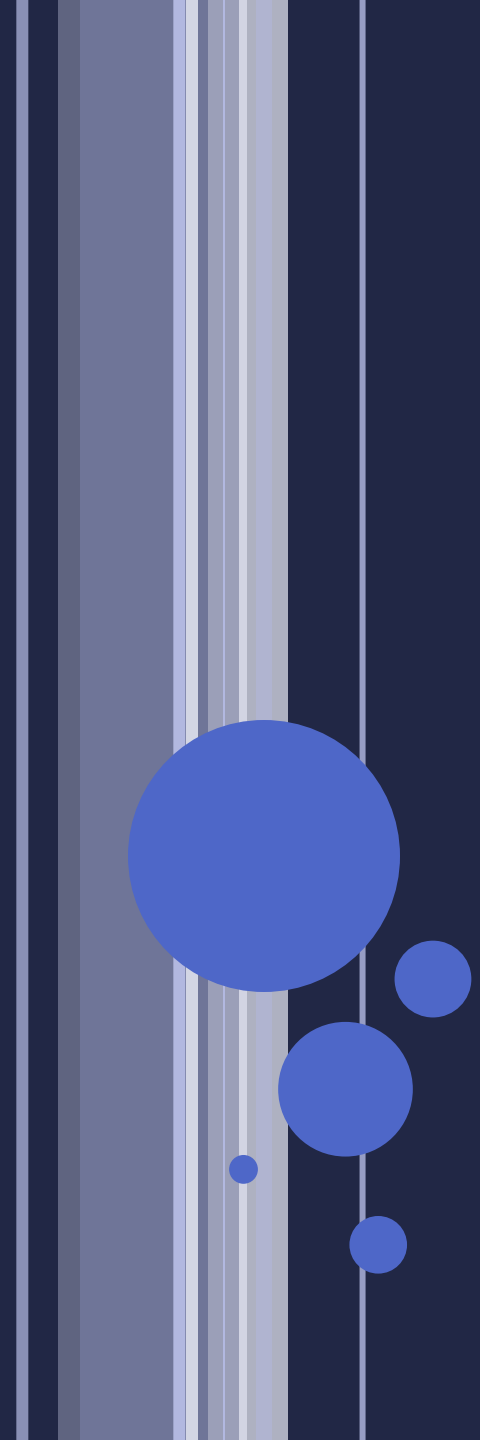
Порівняння фахових компетенцій магістра та доктора філософії з соціальної роботи

	Магістр із соціальної роботи	Доктор філософії з соціальної роботи
Педагогічні компетенції	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність сприяти набуттю й удосконаленню фахівцями та нефахівцями спеціальних знань і навичок у сфері соціальної роботи.	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом.

Компетентності доктора філософії з соціальної роботи

- Державний стандарт вищої освіти з підготовки докторів філософії за спеціальністю «соціальна робота» детально визначає наукові компетентності фахівця даного рівня
- Компетентності, пов'язані із виконанням фахівцем прикладних, управлінських та педагогічних функцій, мають бути визначені в рамках освітніх програм ЗВО

НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, сформульований у термінах результатів навчання

Результати навчання загальним компетентностям

Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір.

Результати навчання загальним компетентностям

Здатність до опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою

Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

Результати навчання загальним компетентностям

Здатність до набуття універсальних навичок дослідника...

Демонструвати універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій

Результати навчання загальним компетентностям

Здатність генерувати нові ідеї
(креативність).

Генерувати нові ідеї.

Результати навчання загальним компетентностям

Здатність до ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем.

Обирати та застосовувати інновації для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до пошуку, самостійного відбору та обробки наукової інформації й емпіричних даних.

Практикувати пошук, самостійний відбір та обробку наукової інформації й емпіричних даних.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до застосування категорійно-понятійного апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності.

Застосовувати категорійно-понятійний апарат, новітні теорії, концепції, технології та методи, необхідні для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до використання загальнонаукових та спеціальних методів досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів.

Використовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи

Формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків як об'єкта наукового дослідження.

Виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків як об'єкта наукового дослідження.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері соціальної роботи.

Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи.

Дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки.

Розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

Апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у практику соціальної роботи.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

Апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у практику соціальної роботи.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

Апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у практику соціальної роботи.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи.

Апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у практику соціальної роботи.

Результати навчання фаховим компетентностям

Здатність до оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом.

Володіти методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом.